

Innspill til representantforslag om mer forutsigbare og langsiktige tilskuddsordninger for frivillige og ideelle organisasjoner i helsefeltet

Diabetesforbundet er en uavhengig interesseorganisasjon for alle med diabetes og de som er berørt av eller interessert i diabetes. Vi jobber for et godt liv med diabetes - og en framtid uten. Vi takker for muligheten til å komme med innspill på dette viktige forslaget, som berører vår organisasjon sterkt.

Etter at mange pasientorganisasjoner mistet direktestøtten fra 2023, har antallet søkere til tilskuddsordningen «informasjons- og kontaktskapende arbeid» økt. Overordnet ser vi en nedgang i midler til helsefrivilligheten, i kombinasjon med økt byråkrati og tidkrevende søknadsprosesser. Svak og uforutsigbar finansiering gjør det krevende for helsefrivilligheten å ta den avlastende rollen til helsetjenestene som Helsepersonellkommisjonen anbefaler. Det begrenser også helsefrivillighetens anledning til å avlaste og utfylle det offentlige dersom en ny helsekrise skulle inntreffe.

Diabeteslinjen driftes av Diabetesforbundet og er en allment tilgjengelig og lavterskel veiledningstjeneste på telefon, chat og nett. Henvendelsene besvares av både helsepersonell og erfarne veiledere. Diabeteslinjen ble tidligere støttet direkte over statsbudsjettet, men finansieres nå med prosjektmidler fra tilskuddsordningen «informasjons- og kontaktskapende arbeid» og tilskuddsordningen «diabetesarbeid». Det er krevende å drifte en slik tjeneste med prosjektmidler. I 2023 måtte vi drifte Diabeteslinjen i hele tre måneder før vi visste om finansieringen i det hele tatt kom på plass. Det påvirker hele organisasjonens økonomi og aktivitetsnivå for øvrig.

Som følge av kutt i direktestøtten måtte vi redusere åpningstidene til Diabeteslinjen. Under direktestøtten lå antallet årlige henvendelser stabilt på mellom 4000-5000. Etter innføring av redusert åpningstid har vi ikke anledning til å besvare mer enn i underkant av 3000 henvendelser i året fra personer med diabetes, pårørende og helsepersonell. Presset på helsetjenestene fører også til at mange kontakter oss med mer komplekse utfordringer og tidkrevende spørsmål enn tidligere. Det gjelder særlig riktig legemiddelbruk, bivirkninger, egenbehandling og psykiske bekymringer knyttet til det å leve med diabetes.

Hvert år gjennomfører Diabeteslinjen en brukerundersøkelse. Brukerne rapporterer at de henvender seg til Diabeteslinjen fordi de ikke får raske nok eller tilstrekkelige svar fra helsetjenestene. Stadig flere henvendelser sentrerer rundt de psykiske aspektene av å leve med kronisk sykdom, medisiner og egenbehandling. Diabetesforbundet oppfatter det som et tegn på knapphet på tid i helsetjenestene, der særlig egenbehandling, levevaner og psykisk helse blir nedprioritert. Diabetesforbundet er bekymret for konsekvensene for personer med diabetes og helsetjenestene dersom Diabeteslinjen må avvikles på grunn av lav og uforutsigbar finansiering.

Diabeteslinjen er kun ett eksempel på hvor sårbart organisasjonenes viktige arbeid er når disse prosjektfinansieres. Et annet viktig område som led under bortfallet av direkte støtten var vår oppsøkende virksomhet mot minoritetsbefolkningen - Face2face. Diabetes rammer ulikt. Etniske minoriteter er oftere genetisk disponert for diabetes, og har oftere utfordringer knyttet til språk- og kulturforskjeller som gjør det krevende å få tilgang på helseinformasjon, kostholdsveiledning, etc. Vi har siden vi mistet direkte støtten, ikke hatt mulighet til å drifte dette viktige og anerkjente arbeidet.

Sist, men ikke minst går mye tid og ressurser tapt i utallige søknadsrunder hvert år. Derfor støtter Diabetesforbundet helhjertet representantforslaget fra representantene fra SV.